

Dosarul nr. 2r-435/22
2-21111685-01-2r-23082022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Lavric)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: Iu. Cotruță, V. Cotorobai, I. Țurcan)

DECIZIE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Chedric împotriva lui Denis Cvasnițchi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, cu privire la repunerea apelului în termen și a fost restituit apelul declarat de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă :

La 23 iulie 2021, Dumitru Chedric a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Denis Cvasnițchi solicitând încasarea datoriei în sumă de 2250 euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de Dumitru Chedric. A fost încasat din contul lui Denis Cvasnițchi în beneficiul lui Dumitru Chedric suma de 2250 euro, cu titlu de datorie și a suma de 1440 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 07 aprilie 2022, Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 07 iunie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii din 25 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă a fost respinsă cererea depusă de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul declarat de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul

Călin Bobuțac, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 22 iunie 2022, Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, a indicat că cauza a fost examinată în absența sa, nefiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei, despre emiterea hotărârii din 25 ianuarie 2022, recurentul a aflat la data de 01 aprilie 2022 de la reprezentanții BC „Moldova Agroindbank” SA, deoarece pe mijloacele bănești de pe cardul recurentului a fost aplicat sechestrul.

A relatat că, citațiile pe numele recurentului i-au fost expediate la adresa, mun. Chișinău, str. Sucevița, 38, bl. 2, ap. 48 însă, recurentul-apelant nu mai locuiește pe această adresă, iar din luna decembrie 2021, are înregistrat alt domiciliu, și anume, la adresa, mun. Chișinău, str. Lăpușnei, 20, ap.68, fapt confirmat prin datele din buletin, anexat la materialele cauzei. Astfel, recurentul nu a fost înștiințat corespunzător despre examinarea cauzei, nefiind întreprinse alte modalități de comunicare a actelor de procedură și nefiind executată încheierea protocolară din 09 decembrie 2021, prin care instanța a dispus înștiințarea recurentului prin intermediul unui apel telefonic.

La fel a menționat că, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării dispozitivului hotărârii primei instanțe.

Totodată a subliniat că, anterior stabilirii ședinței de judecată la Curtea de Apel Chișinău din 07 iunie 2022, reprezentantul recurentului a fost citat pentru o altă ședință de judecată stabilită în aceeași zi, 07 iunie 2022, la Judecătoria Cahul, sediul Cantemir, depunând la Curtea de Apel Chișinău o cerere de amânare a ședinței de judecată în prezenta cauză, însă necătând la acest fapt și la probele prezentate, instanța de apel a respins cererea de amânare și a examinat cererea de repunere în termen a cererii de apel în lipsa apelantului și reprezentantului acestuia, încălcând dreptul recurentului la apărare și la un proces echitabil.

Consideră că depunerea cererii de apel cu omiterea termenului de 30 zile este justificată, apelantul/recurentul fiind în imposibilitate reală de a depune apel în termenul prevăzut de lege pentru contestarea actului judecătoresc.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 17 august 2022 la poșta electronică a reprezentantului recurentului, avocatul Călin Bobuțac, bobutaccalin@gmail.com, indicată în cererea de apel (f.d. 92), iar cererea de recurs a fost depusă la 22 iunie 2022.

Astfel, recursul declarat, este în termen.

La 23 august 2022 în adresa intimatului Dumitru Chedric a fost expediată copia recursului declarat de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 125).

Prin referința depusă la data de 12 septembrie 2022, Dumitru Chedric a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, ca fiind neîntemeiată și menținerea încheierii din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Astfel, termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, (dacă legea nu prevede altfel), indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, la 25 ianuarie 2022 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost admisă acțiunea depusă de Dumitru Chedric.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 aprilie 2022, Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 07 iunie 2022 a depus cerere de apel motivată, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea acestuia, casarea a hotărârii din 25 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de repunere în termen a apelului, Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, a indicat că, cauza a fost examinată în absența sa, nefiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei, citațiile i-au fost expediate pe adresa, mun. Chișinău, str. Sucevița, 38, bl. 2 ap. 48, însă, din luna decembrie 2021, apelantul avea deja domiciliul înregistrat pe o altă adresă, mun.

Chișinău, str. Lăpușnei, 20, ap. 68. Astfel, nu a avut de unde cunoaște despre existența litigiului.

A relevat recurentul că, de existența hotărârii din 25 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a aflat la 01 aprilie 2022 și a contesta-o cu apel la data de 07 aprilie 2022.

A considerat recurentul că a omis din motive obiective și întemeiate termenul de atac a hotărârii primei instanțe.

Ca urmare, prin încheierea din 07 iunie 2022, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea depusă de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, privind repunerea în termen a apelului și a restituit apelul declarat de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia ca fiind tardiv, deoarece cererea de apel a fost depusă de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 25 ianuarie 2022, iar cererea de apel a fost depusă de către Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, abia la 07 aprilie 2022, aproximativ peste 2 luni de zile, pe când termenul-limită de declarare al apelului a expirat încă la data de 24 februarie 2022 inclusiv (joi).

Colegiul notează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Colegiul reiterează că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 25 ianuarie 2022.

Respectiv, prin prisma art. 111 alin. (3) coroborat cu dispozițiile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca cu apel hotărârea judecătorească, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 26 ianuarie 2022, iar data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 24 februarie 2022, acesta fiind termen de decădere din dreptul procesual. Însă, contrar ipotezelor relevate, coroborate normelor legale precitate, Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, a declarat apel la 07 aprilie 2022.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie

efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Deși apelantul Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, a solicitat în cererea de apel repunerea în termen a actului de procedură, totuși contrar art. 116 din Codul de procedură civilă, nu a prezentat probe justificative ce ar confirma faptul imposibilității depunerii apelului în termenul de atac prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1), (11) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Reieșind din prevederile art. 107 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Din materialele cauzei rezultă că, până la adresarea cu cerere de chemare în judecată, reclamantul a expediat o pretenție recurentului/pârât, la adresa mun. Chișinău, str. Sucevița, 38, bl. 2, ap. 48, (f.d.8) pe care ultimul a recepționat-o și a dat răspuns acesteia la data de 23 iunie 2021 (f.d.9).

Colegiul apreciază critic alegațiile recurentului cu referire la faptul că de către instanța de fond a fost citat la o adresă unde nu mai locuiește, având înregistrat domiciliul la o altă adresă, prezentând ca dovadă copia buletinului, or, aceste

declarații nu justifică vina instanței de fond în ceea ce ține de citarea și comunicarea actelor de procedură la unicul domiciliu cunoscut al părților.

Într-adevăr, legislația civilă nu impune limite ca o persoană fizică să poată avea și alte adrese pentru corespondență sau adrese de reședință, însă acestea urmând a fi cunoscute atât de părți, cât și de către instanța de judecată.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, urma să depună cererea de apel în termenul și modul stabilit de lege.

În acest sens sunt pertinente și prevederile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prevăd că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul notează că respingerea cererii lui Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, privind repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului a survenit ca sancțiune procedurală pentru pasivitatea acestuia și lipsa interesului față de prezentul proces.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În altă ordine de idei, instanța de recurs învederează că certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelanților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile

ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

În cauza Ponomaryov v. Ucraina Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Denis Cvasnițchi, reprezentat de avocatul Călin Bobuțac.

Se menține încheierea din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Chedric împotriva lui Denis Cvasnițchi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic